

СПІЛКА МОЛОЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Сучасний стан молокопереробної галузі України в контексті євроінтеграції

Доповідач:

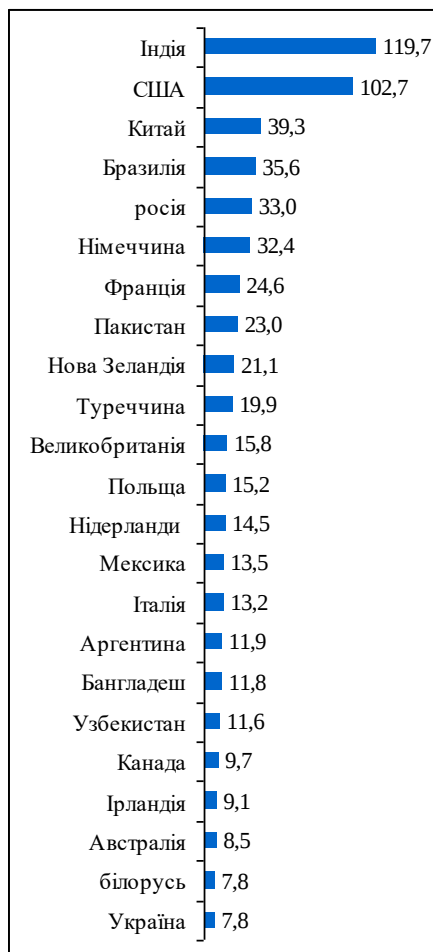
Вадим Чагаровський

м. Київ

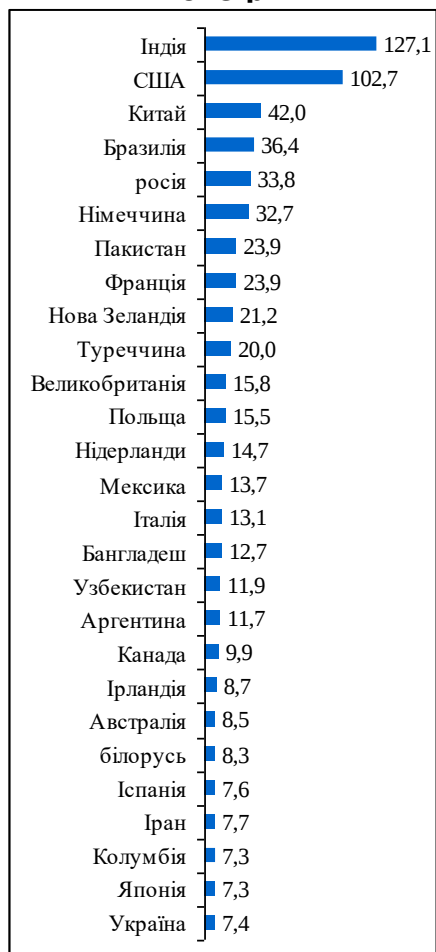
2025 р

Основні країни-виробники молока у світі, млн. т

2022 р.

2023 р.

Обсяги виробництва коров'ячого молока за регіонами, млн т

мон т	2019	2020	2021	2022	2023
Азія	170,5	185,2	195,1	199,8	209,8
Євросоюз	152,6	154,5	154,0	154,3	155,1
Північна Америка	108,6	110,9	112,4	112,4	112,6
Південна і Центральна Америка	84,7	87,0	87,0	87,0	87,5
Європа (інші країни)	75,2	76,1	75,7	75,2	75,4
Азія - Південний Схід	46,0	48,7	51,2	53,7	56,0
Африка	39,2	41,1	41,9	42,5	42,1
Океанія	30,7	31,0	31,0	29,5	29,7
Азія - Близький схід	13,3	14,5	15,1	14,6	14,7
Світ усього	720,7	749,0	763,5	769,0	782,9

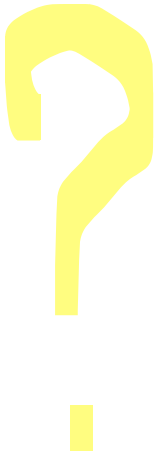
Обсяги виробництва молока коров'ячого ключовими країнами - експортерами

Тис. т	2022	2023	2024	2024 до 2023, %
Аргентина	11 916	11 677	10 919	-6,49%
Австралія	8 458	8 475	8 677	2,38%
білорусь	7 869	8 331	8 750	5,03%
Нова Зеландія	21 051	21 247	21 531	1,34%
Країни ЄС	154 264	155 137	156 121	0,67%
США	102 702	102 678	102 447	-0,22%
Бразилія	35 591	36 435	39 984	1,46%
Мексика	13 517	13 746	13 973	1,65%
Великобританія	15 757	15 768	15 785	0,12%
росія	32 977	33 800	34 072	0,80%
Туреччина	19 910	19 962	20 754	4,62%

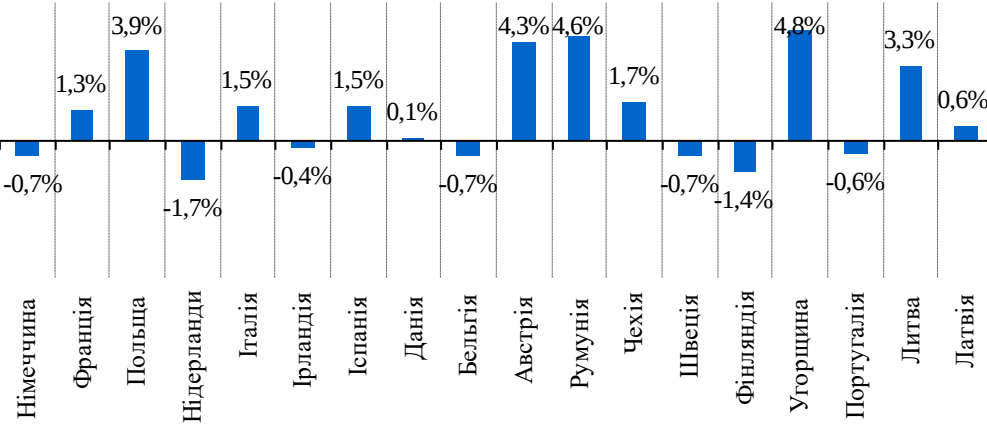
Усього у 2022 р. - 769 млн т

Усього у 2023 р. - 783 млн т

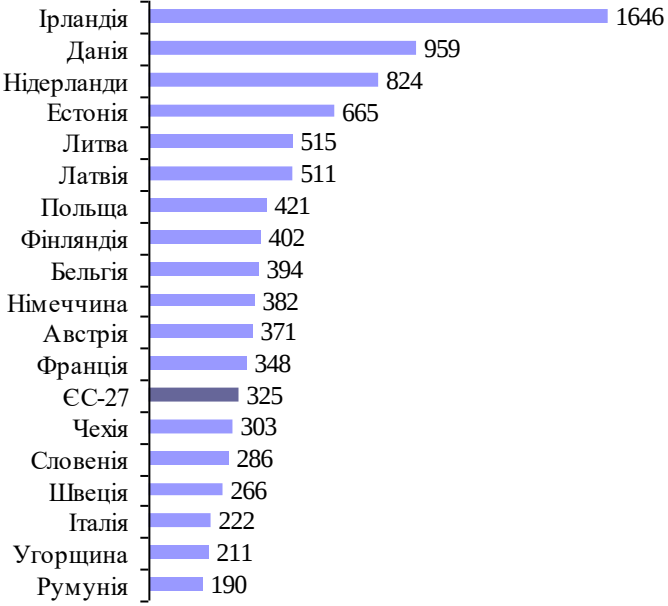
за даними FAOSTAT: <https://www.fao.org/faostat/en/#data/QCL>

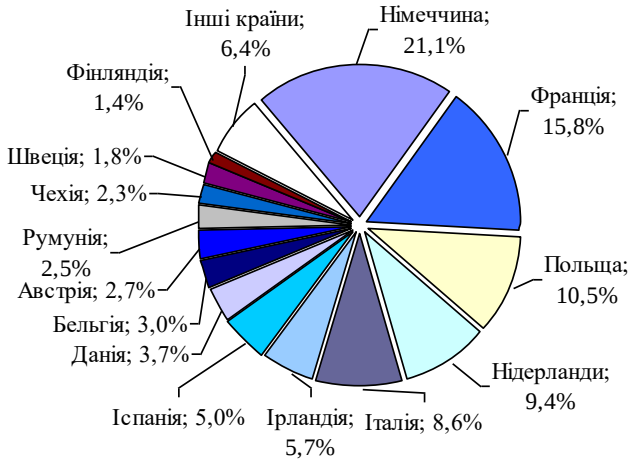
тис. т	2021	2022	2023	2024	2024 vs 2023
Німеччина	32 507	32 399	32 655	32 424	-0,7%
Франція	24 781	24 606	23 882	24 200	1,3%
Польща	14 881	15 208	15 482	16 093	3,9%
Нідерланди	14 217	14 534	14 685	14 431	-1,7%
Італія	13 202	13 182	13 059	13 256	1,5%
Ірландія	9 021	9 089	8 712	8 680	-0,4%
Іспанія	7 623	7 455	7 565	7 677	1,5%
Данія	5 644	5 664	5 687	5 694	0,1%
Бельгія	4 438	4 572	4 695	4 661	-0,7%
Австрія	3 830	3 943	3 982	4 153	4,3%
Румунія	3 637	3 622	3 619	3 784	4,6%
Чехія	3 310	3 339	3 475	3 533	1,7%
Швеція	2 782	2 765	2 819	2 800	-0,7%
Фінляндія	2 315	2 259	2 239	2 208	-1,4%
Угорщина	2 080	2 040	2 028	2 125	4,8%
Португалія	1 996	1 929	1 960	1 948	-0,6%
Литва	1 473	1 518	1 470	1 518	3,3%
Латвія	990	974	962	968	0,6%
Інші країни	3 525	3 383	3 280	3 278	-0,1%
ЄС-27	152 252	152 481	152 256	153 432	0,8%

Темп приросту (спаду) виробництва молока у 2024 р. , %

Рейтинг країн ЄС за обсягами виробництва молока в розрахунку на 1 особу у 2024 р. (кг)

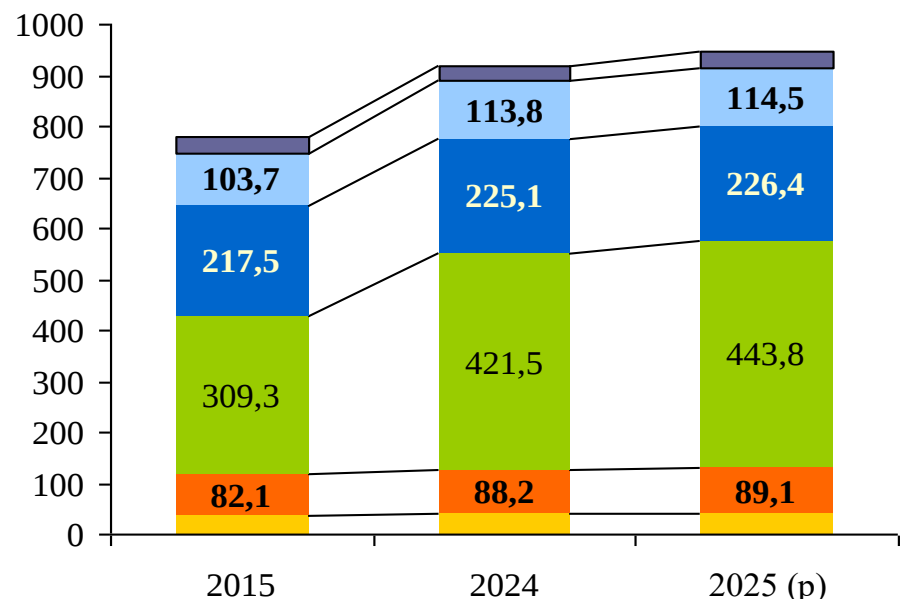
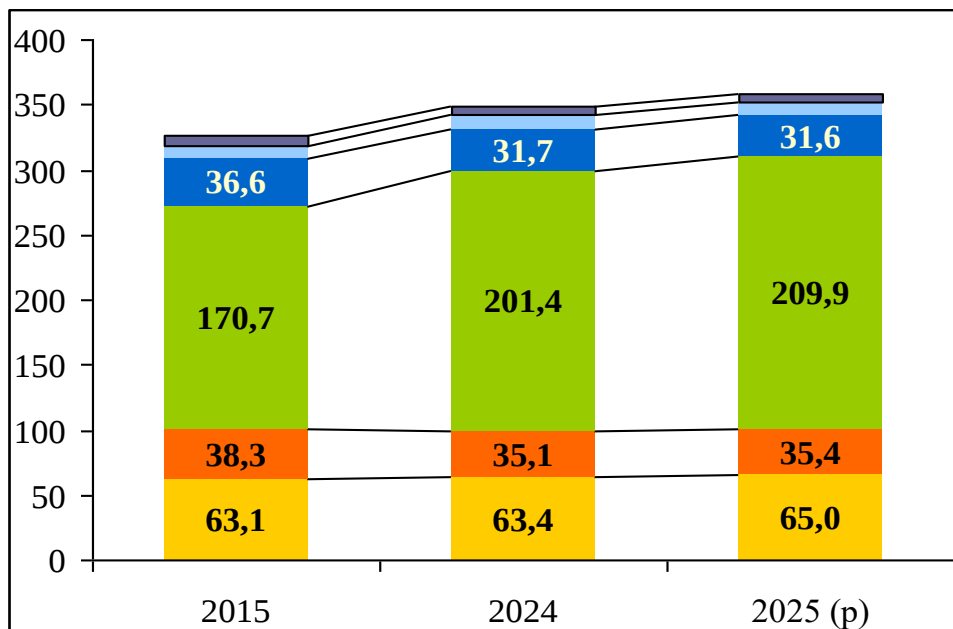
Частка окремих країн ЄС у загальних обсягах виробництва молока у ЄС у 2024р., %

КІЛЬКІСТЬ КОРІВ, млн голів

Регіони	2015	2024	2024 % до 2015	2025 (р)	2025 (р) % до 2024
Африка	63,1	63,4	0,6%	65,0	2,5%
Південна / Центр. Америка	38,3	35,1	-8,3%	35,4	0,7%
Азія	170,7	201,4	18,0%	209,9	4,2%
Європа	36,6	31,7	-13,2%	31,6	-0,4%
Північна Америка	10,3	10,3	0,4%	10,3	0,1%
Океанія	6,8	6,1	-10,2%	6,1	-0,5%
Світ усього	325,7	348,0	6,9%	358,2	2,9%

ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА, млн т

Регіони	2015	2024	2024 % до 2015	2025 (р)	2025 (р) % до 2024
Африка	35,5	39,8	11,9%	40,8	2,7%
Південна / Центр. Америка	82,1	88,2	7,3%	89,1	1,1%
Азія	309,3	421,5	36,2%	443,8	5,3%
Європа	217,5	225,1	3,5%	226,4	0,6%
Північна Америка	103,7	113,8	9,7%	114,5	0,6%
Океанія	32,0	30,5	-4,7%	30,4	-0,4%
Світ усього	780,3	918,8	17,8%	945,1	2,9%

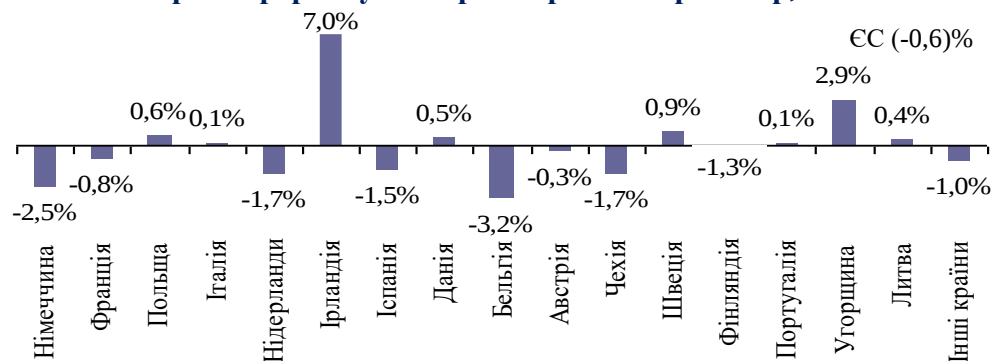

■ Африка
 ■ Південна та Центральна Америка та Карибський Регіон
 ■ Азія
 ■ Європа
 ■ Північна Америка
 ■ Океанія

Обсяги постачання молока коров'ячого на промпереробку у країнах ЄС, тис т

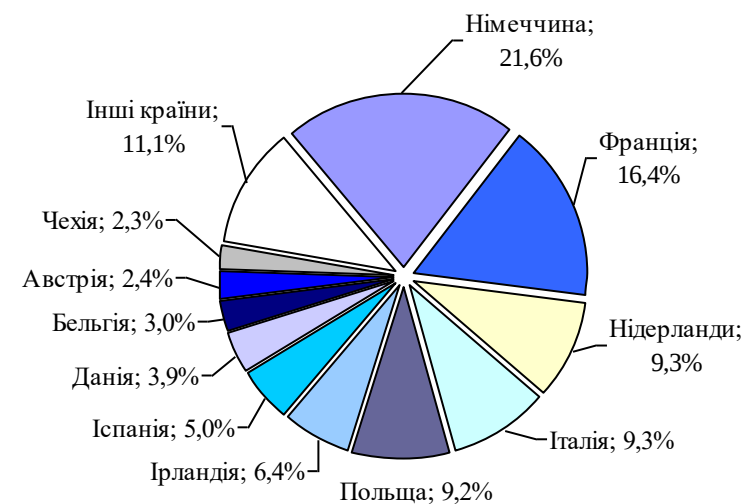
Тис т	2022	2023	2024	I півріччя		I півріччя 2025 vs 2024
				2024	2025	
Німеччина	31 947	32 424	32 192	16 630	16 206	-2,5%
Франція	24 057	23 435	23 700	12 409	12 309	-0,8%
Польща	12 771	12 976	13 488	6 933	6 977	0,6%
Італія	13 022	12 931	13 175	6 936	6 944	0,1%
Нідерланди	13 765	13 901	13 662	7 044	6 926	-1,7%
Ірландія	9 087	8 710	8 680	4 478	4790	7,0%
Іспанія	7 325	7 336	7 447	3 838	3 782	-1,5%
Данія	5 664	5 685	5 692	2 885	2 900	0,5%
Бельгія	4 513	4 661	4 445	2 314	2 240	-3,2%
Австрія	3 247	3 243	3 380	1 792	1 787	-0,3%
Чехія	3 173	3 223	3 373	1 736	1 706	-1,7%
Швеція	2 765	2 819	2 800	1 436	1 449	0,9%
Фінляндія	2 216	2 196	2 166	1 113	1 099	-1,3%
Португалія	1 851	1 891	1 856	977	978	0,1%
Угорщина	1 700	1 652	1 731	901	927	2,9%
Литва	1 363	1 352	1 396	682	685	0,4%
Інші країни	6 183	6 295	6 336	3 231	3 200	-1,0%
ЄС-27	144 649	144 730	145 519	75 335	74 905	-0,6%

Темп приросту (спаду) обсягів постачання молока на промпереробку: I півр 2025р vs I півр 2024 р, %

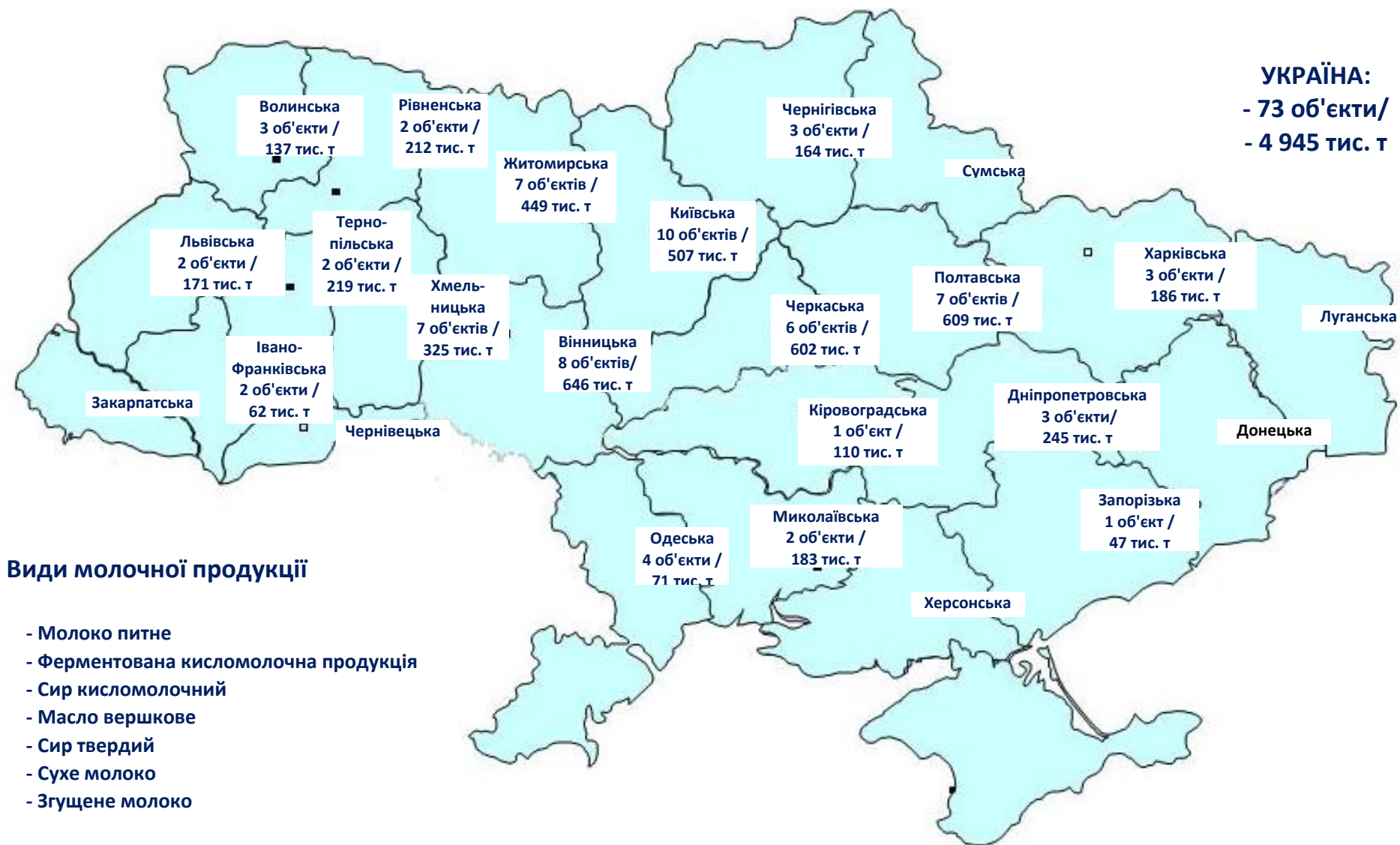

Постачання молока коров'ячого в світі на промислову переробку

тис т	I півр 2025 р	I півр 2025 р до I півр:		
		2024	2023	2022
Аргентина	5 247	+11,4%	-2,6%	-2,9%
Австралія	3 769	-2,7%	+1,5%	-0,6%
Білорусь	(о) 4 583	+3,9%	+11,2%	+17,4%
Нова Зеландія	8 717	+1,4%	+0,0%	+2,8%
Країни ЄС	(о) 74 905	-0,6%	+0,2%	+1,1%
США	(о) 52 376	+1,0%	+0,5%	+1,2%
Бразилія	(о) 6 672	+3,1%	+8,1%	+8,8%
Мексика (січ-тра)	5 698	+2,4%	+4,6%	+6,5%
Великобританія	(о) 8 298	+4,3%	+4,3%	+5,2%
Росія	(о) 16 887	0,40%	1,60%	5,10%
Туреччина	(о) 5 770	+1,3%	+9,5%	+13,4%

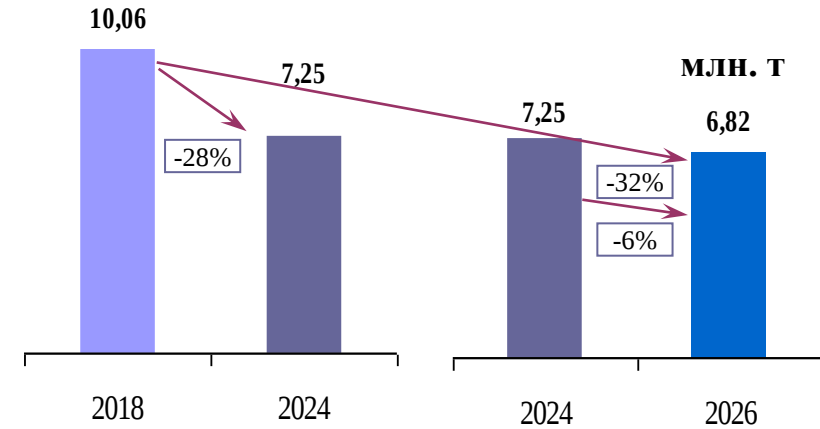
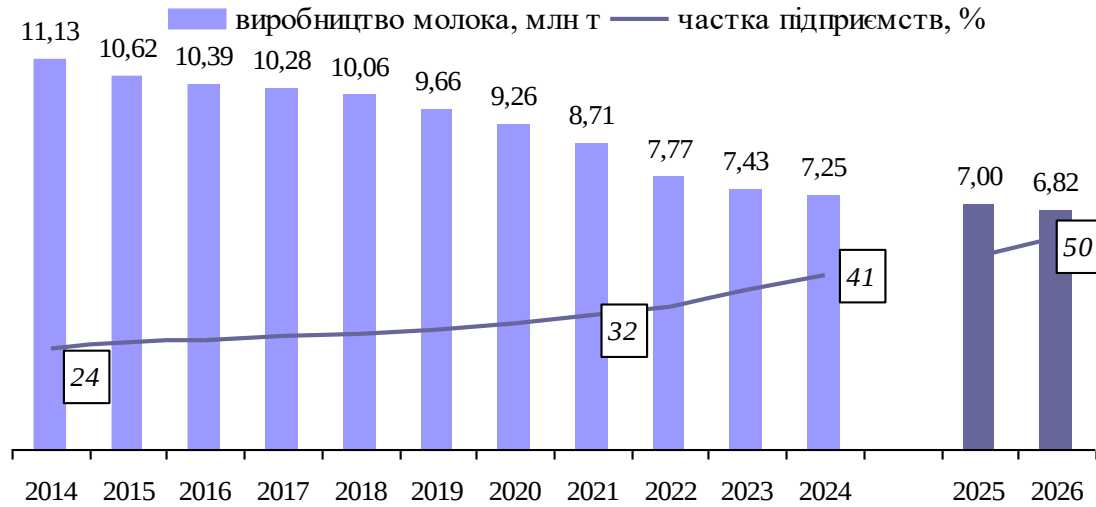
Частка окремих країн ЄС у загальних обсягах постачання молока на промпереробку у ЄС у I півр 2025р, %

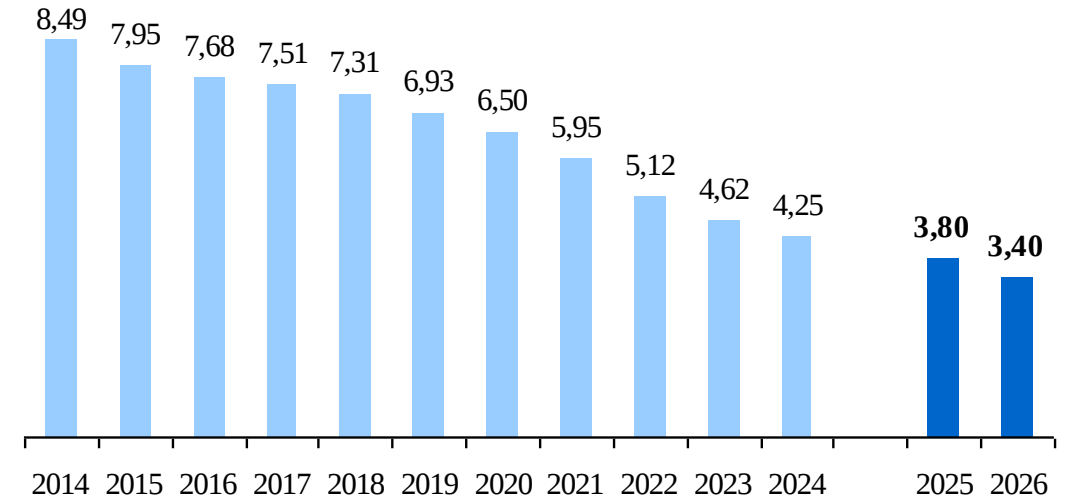
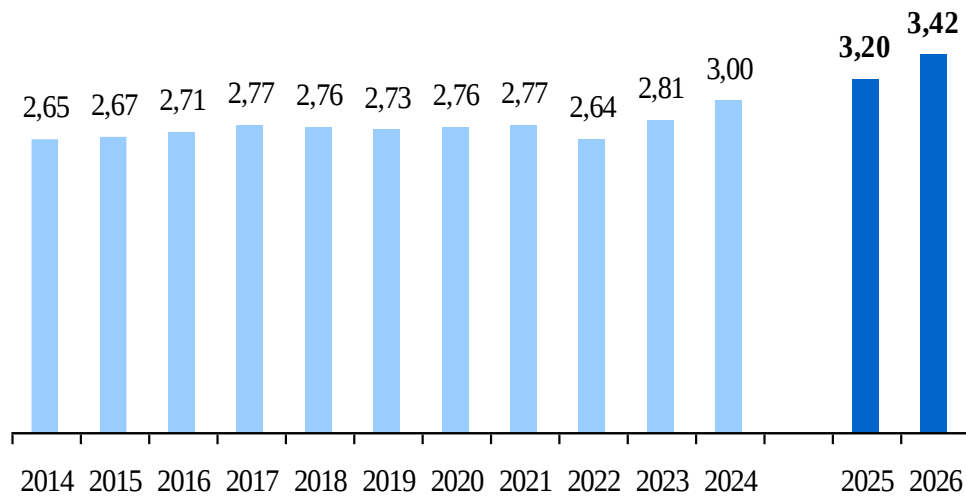
Види молочної продукції

- Молоко питне
- Ферментована кисломолочна продукція
- Сир кисломолочний
- Масло вершкове
- Сир твердий
- Сухе молоко
- Згущене молоко

Динаміка обсягів виробництва молока в Україні

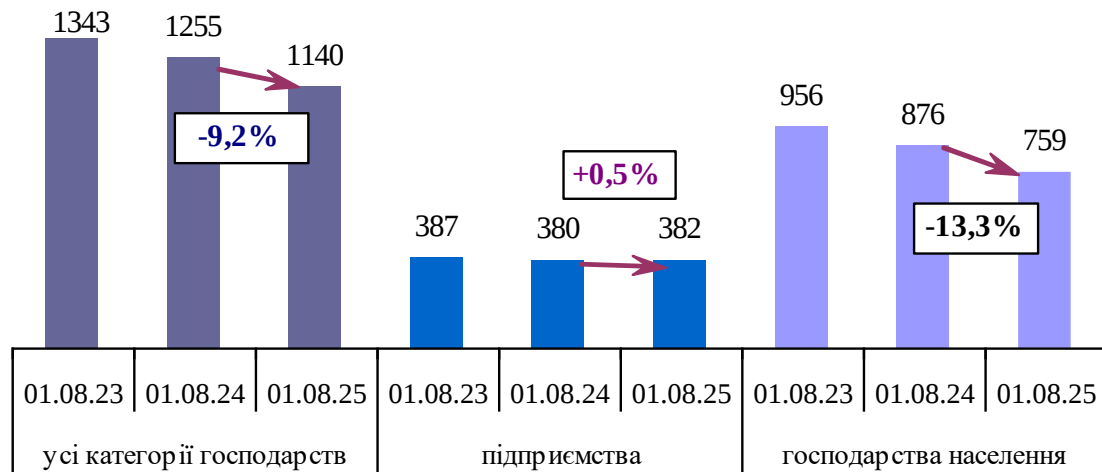
Обсяги виробництва молока усіма категоріями товаровиробників, млн т

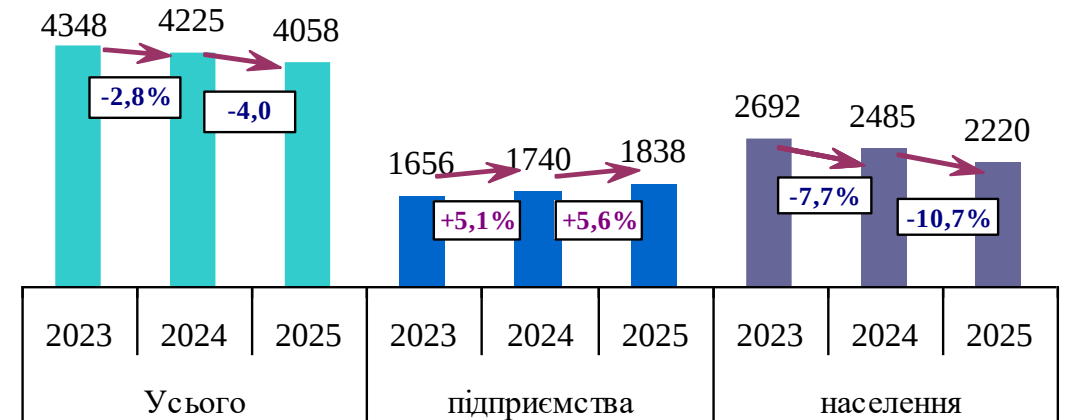
Обсяги виробництва молока с.-г. підприємствами

Обсяги виробництва молока господарствами населення

Оцінка кількості корів на 1 серпня 2025 року

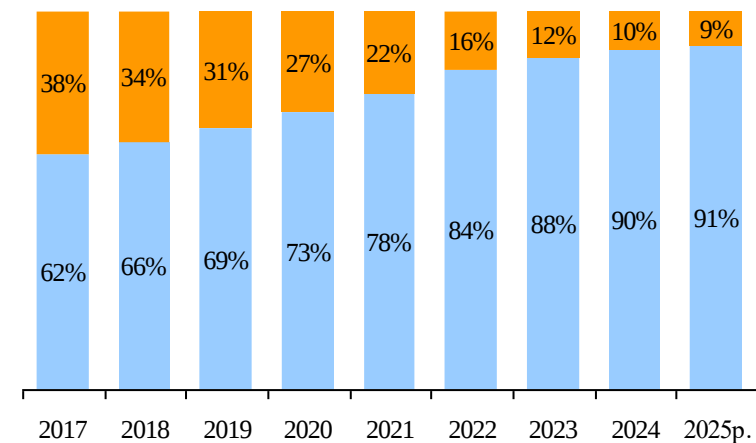
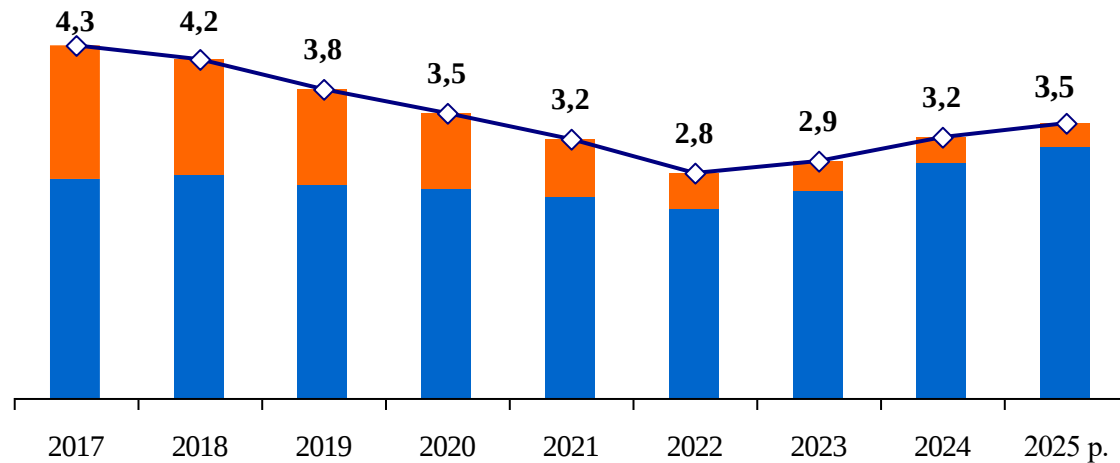
Оцінка обсягів виробництва молока січні-липні 2025 року

Поголів'я корів, тис. голів

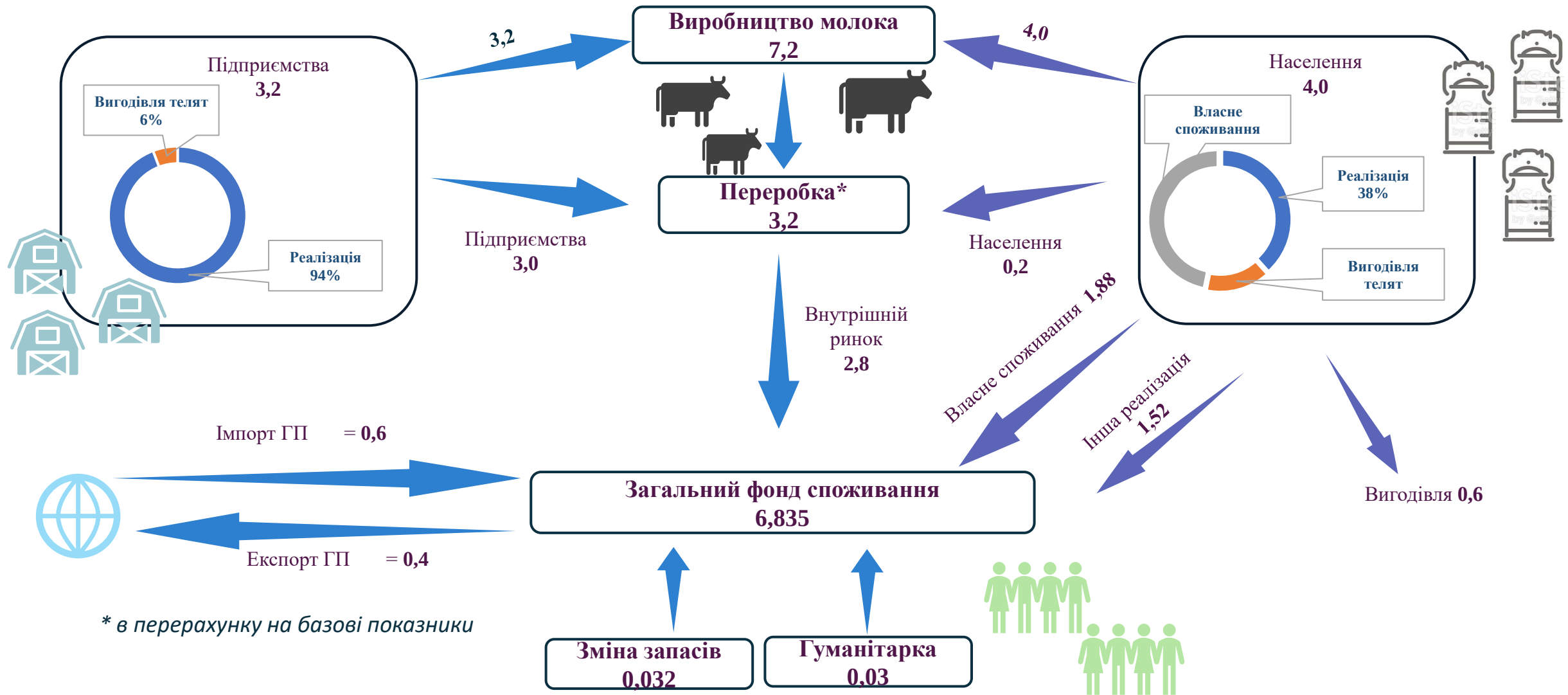
Зміна обсягів виробництва молока, тис. т

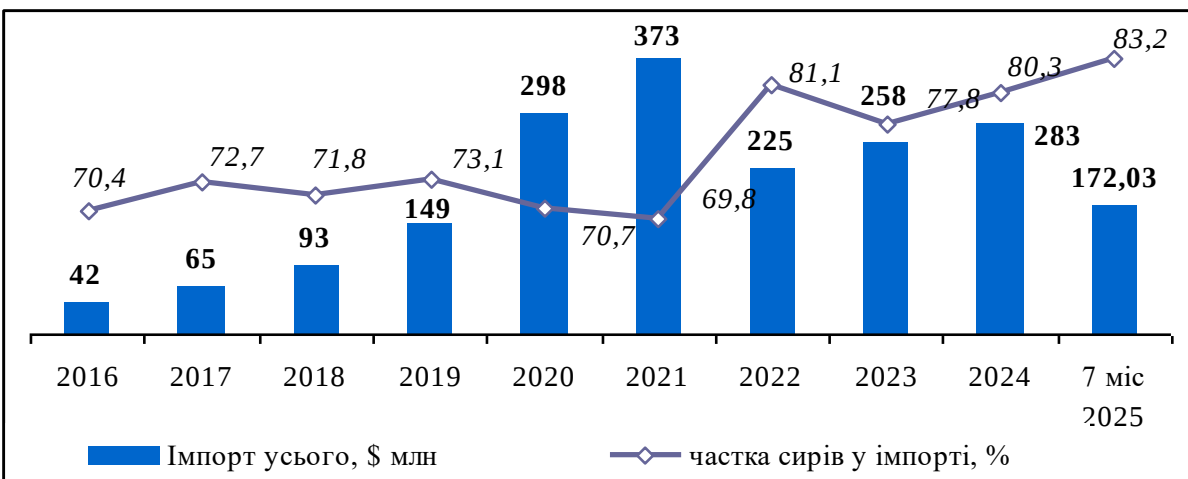
НАДХОДЖЕННЯ МОЛОКА НА ПЕРЕРОБНІ ПІДПРИЄМСТВА

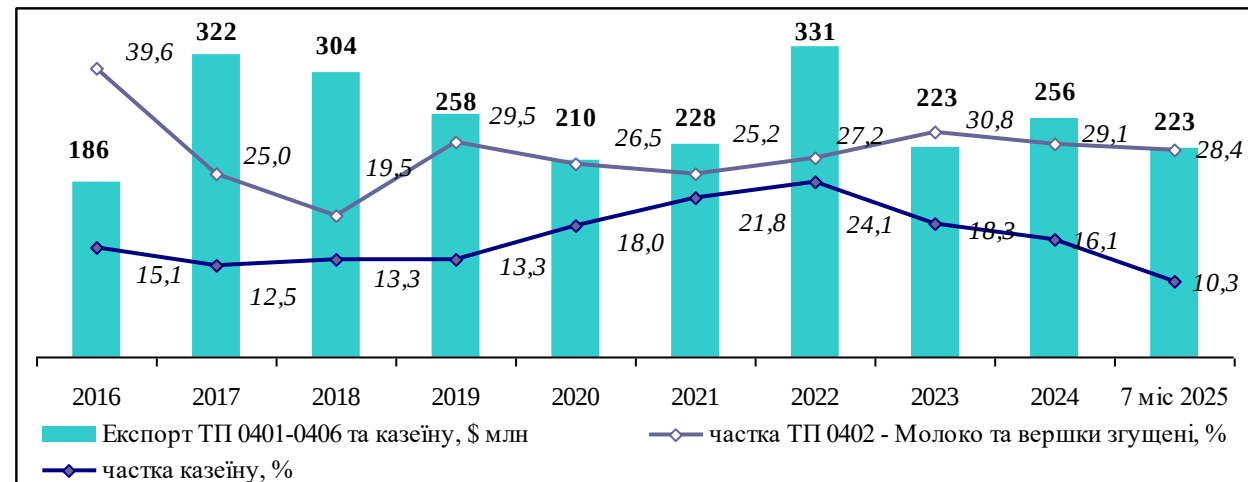
підприємств населення Надходження на переробку, всього

підприємств населення

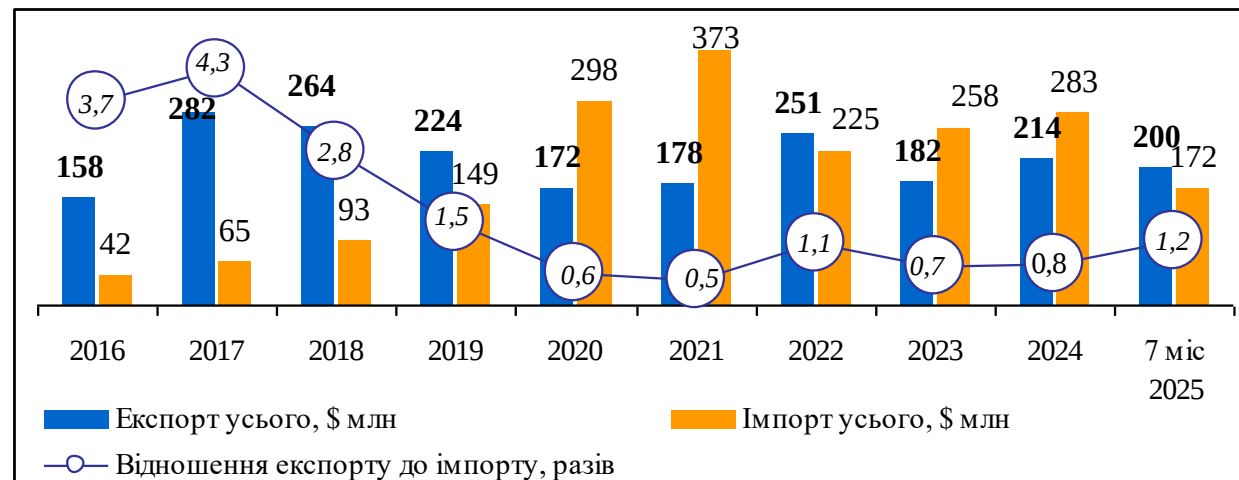

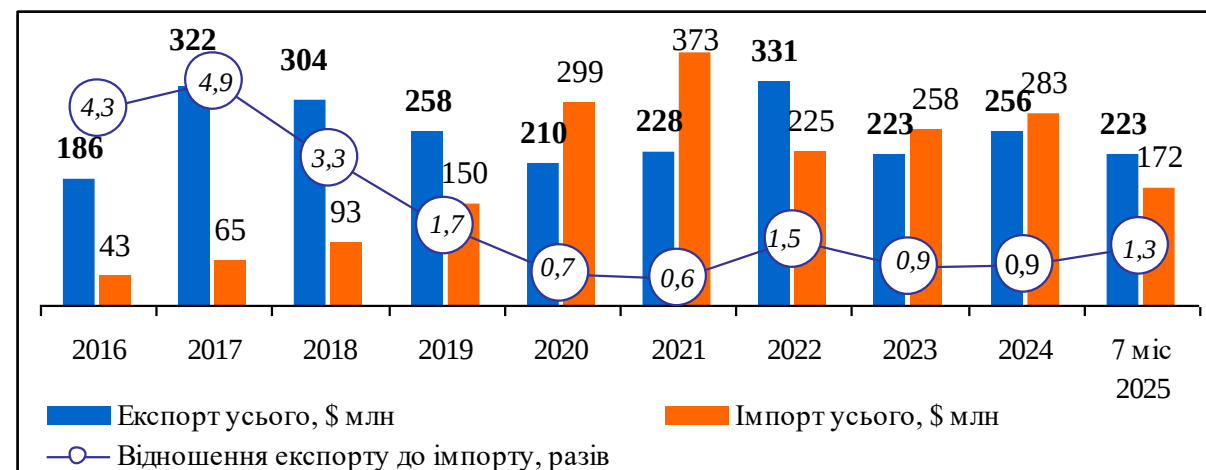
Обсяги імпорту в Україну молокопродуктів (\$ млн.)
та частка у них сирів, %

Обсяги експорту з України молокопродуктів та казеїну (\$ млн.) та частка у них ТП 0402 – Молоко та вершки (згущені) та ТП 3501- Казеїн (%)

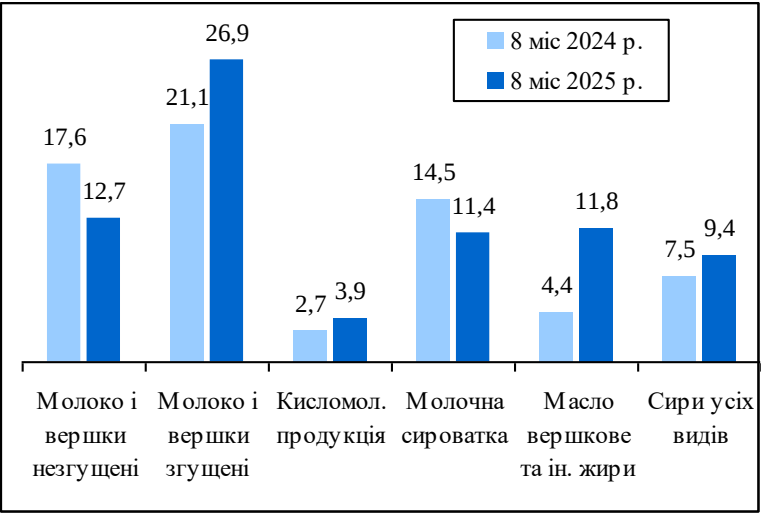
Показники зовнішньої торгівлі
молокопродуктами, \$ млн

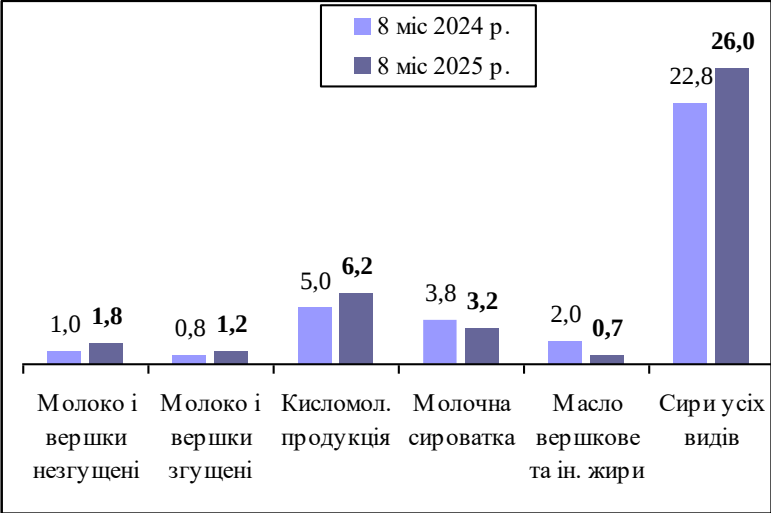
Показники зовнішньої торгівлі молокопродуктами
ТП 0401-0406 та ТП 3501- Казеїн, \$ млн

у натуральному виразі (тис. т)

ЕКСПОРТ

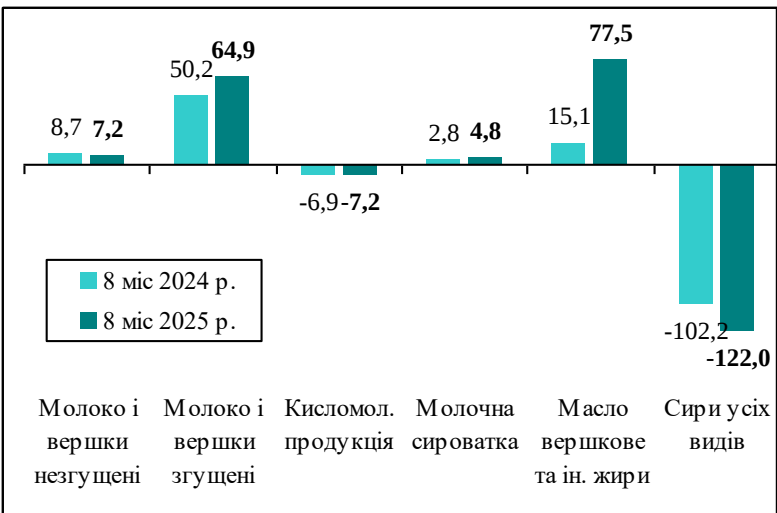
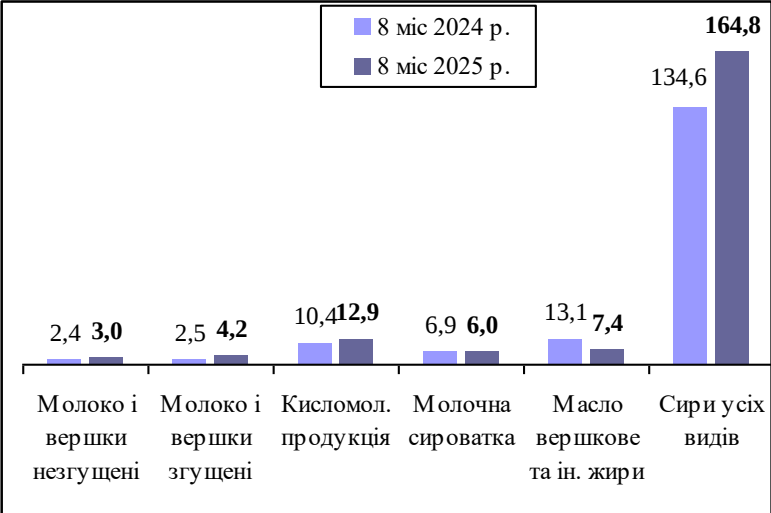
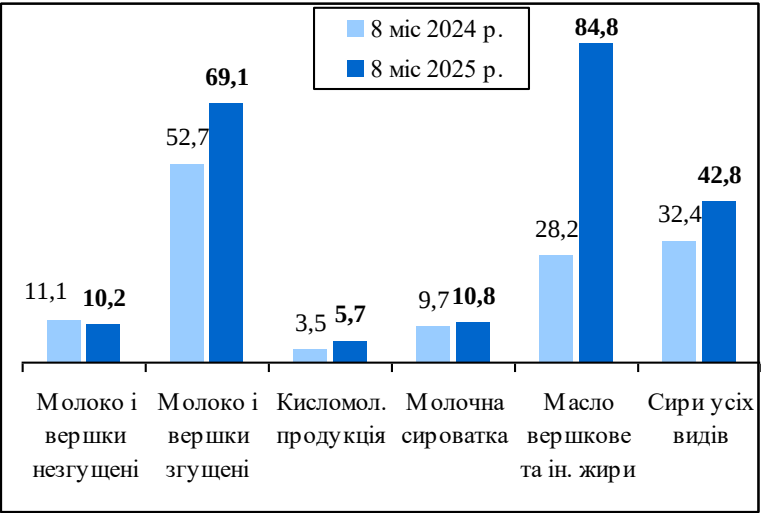
ІМПОРТ

САЛЬДО

у вартісному виразі, \$ млн.

Основні показники молокопереробного сектору в Україні

	1990	2003	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість молокопереробних підприємств, од.	643	441	192	178	120	112	112
Виробництво молока, млн т	24,5	13,67	9,8	8,7	7,64	7,34	7,2
Перероблено молока, млн т	18	4,5	3,5	3,2	2,72	2,96	3,2
Продукція з незбираного молока, тис. т	6 430	1 230	1 010	1046	771	820	880
Вершкове масло, тис.т	441,1	145,3	87,5	77,2	70,6	68,3	71
Сир, тис. т	183,8	167,8	115,8	111,2	89	88,4	78,4
Сухе молоко, тис.т	61,1	19,8	29,4	34,1	34	29,7	31,5
Згущене молоко, тис.т	166	101,4	74,5	75,8	60	62	62
Споживання молока на душу населення, кг	373	240	221(185)	198	?	?	?

() - експертна оцінка

Sources: State Statistics Service of Ukraine, UDEU(СМПУ)

СПІЛКА МОЛОЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Основні виклики молочної галузі на шляху до ЄС

1. Відставання від стандартів ЄС
2. Брак фінансування модернізації
3. Проблеми з логістикою та інфраструктурою
4. Невизначеність з моделлю розвитку виробництва молока
5. Кадровий дефіцит
6. Бюрократичні бар'єри

Проблема І: Стандарти якості

Суть проблеми:

1. 60% продукції не відповідає стандартам ЄС
2. Відсутність прозорої системи простежуваності

Що потрібно:

1. Гармонізація законодавства України до регламентів та директив ЄС (Регламент 1308/2013 та 445/2007)
2. Аналіз існуючих нормативних актів в сфері стандартизації молока

Проблема II: Важкодоступність фінансів

Суть проблеми:

1. Високі ставки за кредитами.
2. Недоступність державних європейських програм (наприклад: SAPARD в Польщі - бюджет 3 млн євро).

Що потрібно:

1. Державні програми співфінансування (при вступі до СОТ були зобов'язання виділяти 1% від ВВП на підтримку аграрного сектору.
2. Доступ до інструментів технічної допомоги ЄС (гранти).

Проблема III: Інфраструктура

Суть проблеми:

1. Зруйновані логістичні маршрути
2. Брак «Холодного ланцюжка»
3. Екологічні проблеми

Що потрібно:

1. Інвестиції в логістику (дороги, хаби, транспорт)
2. Доступ до програми Ukraine Recovery
3. Фінансування побудови очисних споруд (отримання субсидій від ЄС)

Проблема IV: Невизначеність з моделлю розвитку виробництва молока

Суть проблеми:

1. Трансформація населенського сектора в сімейні молочні ферми
2. Розвиток промислових ферм по виробництву молока

Що потрібно:

1. Стимулювання кооперації
2. Пільги та гранти для об'єднаних господарств
3. Державна підтримка сімейних молочних ферм

Проблема V: Кадри

Суть проблеми:

1. Зниження попиту галузі на кваліфікованих спеціалістів за рахунок зменшення кількості підприємств
2. Старіння кваліфікованого персоналу
3. Відсутність молодих спеціалістів на виробництві

Що потрібно:

1. Програми післядипломної освіти (приклад: Варміно-Мазурський Університет в Ольштині, Польща).
2. Відновлення виробничої практики в освітніх програмах
3. Концентрація молочної освіти в 2 вишах

Роль держави

1. Законодавча гармонізація з ЄС
2. Інституційна підтримка дрібного та середнього виробника
3. Державна стратегія розвитку молочного сектору
4. Міжвідомча координація центральних органів виконавчої влади (МінАП, МОЗ, ДПСС, УкрНДНЦ)

НІКОЛИ НЕ ЗДАВАЙТЕСЬ!

З КОЖНОЇ СИТУАЦІЇ Є ВИХІД !!!!

